

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **19 Kasım 2025**

Sayı : **15171**

36808

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İhtüzüğün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

18.11.2025

Prof. Dr. Mühip Kanko
Kocaeli Milletvekili

Türkiye'de son dönemde artan gıda zehirlenmeleri; Kocaeli Körfez'de **999**, Rize'de **94 kişinin**, Gölcük'te bir lisede birçok öğrencinin zehirlenmesi; Dört kişilik Böcek ailesinin hayatını kaybetmesi, turistik otellerde yaşanan zehirlenme vakaları; dışkı tespit edilen dondurma ve maden suyu skandalları; sahte zeytinyağı, sahte peynir, at-eşek-domuz eti satışı; sebze ve meyvede yüksek pestisit kalıntıları; AB sınırından geri çevrilen **134 parti Türk tarım ürünü** gibi örnekler ciddi bir denetim çöküşüne işaret etmektedir.

Greenpeace raporlarına göre AB'de yasaklanan pestisitlerin Türkiye'ye ihracı sürmekte; yüksek riskli kimyasallar tarımda yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu durum hem halk sağlığını hem de uluslararası gıda güvenilirliğini sabote etmektedir.

Bu tablo, Tarım Bakanlığı'nın denetim kapasitesi, kontrol mekanizmaları ve sorumluluğunu sorgulanır hâle getirmiştir.

- AB'de yasaklanan pestisitlerin Türkiye'ye girişine neden izin verilmektedir?**
Bu kimyasalların ithalatına yönelik hangi firmalara izin verilmiştir?
- 2020-2025 yıllarında kaç pestisit analiz raporu kamuoyuyla paylaşılmıştır?
Bu raporlar neden düzenli olarak yayımlanmamaktadır?
- 2025 yılının ilk aylarında AB'den geri çevrilen **134 parti ürünle** ilgili hangi idari ve cezai işlemler yapılmıştır?
- Sebze ve meyvede yüksek pestisit tespit edilen üreticiler neden teşhir listesine alınmamaktadır?
Bunlara neden caydırıcı cezalar uygulanmamaktadır?
- Son iki yılda kaç işletme gıda sahteciliği nedeniyle kapatılmıştır? Bunların kaçına fiilî ceza verilmiştir?
- Sokaklarda denetimsiz satılan midye, kokoreç, tavuk döner, sütlü tatlı gibi yüksek riskli ürünler ile ilgili nasıl bir denetim modeli uygulanmaktadır? Halk sağlığını tehdit eden bu tablo karşısında Bakanlığınız hangi somut, takvime bağlı önlemleri almayı planlamaktadır?
- Dışkı tespit edilen dondurma ve maden suyu üreticileri hakkında Bakanlığınız ne işlem yapmıştır?
Ürünler piyasadan toplatılmış mıdır?
- Son bir yılda ülke genelinde kaç gıda denetmeni görevlidir? Bu sayı uluslararası standartların neresindedir?
- At, eşek ve domuz eti sattığı tespit edilen işletmelerin kaçının ruhsatı iptal edilmiştir? Edilmiyorsa yasal dayanağı nedir?
- Çiftçilere yüksek riskli pestisitleri tavsiye eden, satan veya dağıtan firmalar hakkında soruşturma başlatılmış mıdır? Sahada üreticilerin denetimleri yeterli yapılmakta mıdır?